

**Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»**

Кафедра західних і східних мов і методики їх навчання

Юліана ІРХІНА

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

для проведення практичних занять з дисципліни

«Іноземна мова за професійним спрямуванням». Частина II

(The Numeral, The Verbs to Be, to Have, Modal Verbs, Indefinite (Simple)
Tenses, Future-in-the-Past Simple, Continuous Tenses, Perfect Tenses, Perfect
Continuous Tenses)

для здобувачів вищої освіти першого освітнього рівня (бакалавр)

спеціальності 016 Спеціальна освіта

Одеса – 2023

Рекомендовано до друку рішенням ученої ради Державного закладу
**«Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського» (протокол 8 від 23 лютого 2023 року).**

Ірхіна Ю. В. Методичні рекомендації для проведення практичних занять і самостійної роботи з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для здобувачів вищої освіти першого освітнього рівня (бакалавр) спеціальності 016 Спеціальна освіта. Одеса, Університет Ушинського, 2023. 27 с.

Рецензенти:

Галіцан Ольга – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки Університету Ушинського.

Ситько О. М. – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри мовної підготовки Одеського державного університету внутрішніх справ.

ПЕРЕДМОВА

Навчальна дисципліна «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)» призначена для студентів 1 року денної форми навчання за спеціальністю для здобувачів вищої освіти першого освітнього рівня (бакалавр) спеціальності 016 Спеціальна освіта

Мова як комунікативний засіб виступає у всіх видах мовного спілкування як єдина система, складові частини якої підпорядковані певним цілям. Навчальна дисципліна «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)» є важливою складовою частиною програми підготовки майбутніх спеціалістів закладу вищої освіти, що зумовлено тенденцією до світової інтеграції, розширенням наукового обміну, ростом міжнародного співробітництва. Інтеграційні процеси, що стрімко розвиваються в останні десятиліття, зростання професійних та академічних обмінів, поглиблення міжнародної співпраці надають англійській мові статус дієвого інструменту формування інтелектуального потенціалу суспільства.

Предметом курсу є усне та письмове мовлення, фонетичні та граматичні особливості сучасної англійської мови, знання яких дає можливість формувати в студентів спеціалізовану комунікативну компетенцію.

Пререквізити: базові знання, необхідні для успішного опанування компетентностями: базові знання з англійської мови та фахових предметів.

Метою курсу є формування в студентів англійськомовних комунікативних компетенцій в галузі читання, говоріння й аудіювання для забезпечення спілкування в сфері корекційної педагогіки.

Основні завдання:

- збагачувати термінологічну лексику відповідно до спеціалізації;
- активізувати навички усного мовлення під час обговорення фахових тем;
- розвивати та закріплювати навички читання адаптованих текстів фахового спрямування з метою повного отримання інформації, який

передбачає формування знань, умінь і навичок, необхідних для здійснення мовленнєвої діяльності англійською мовою;

- розвивати та закріплювати навички розуміння текстів із фаху англійською мовою при їх читанні й аудіюванні та при самостійному складанні таких текстів тощо.

Результати навчання (компетентності).

Програмними компетентностями вивчення дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» є:

- володіння комунікативними навичками;
- володіння англійською мовою в рамках професійної сфери;
- знання граматичних, лексичних та стилістичних особливостей професійного стилю;
- володіння професійною англомовною термінологією;
- вміння сприймати на слух оригінальну професійну англійську мову з максимальною повнотою розуміння змісту інформації;
- вміння спілкуватись у межах соціально-побутової тематики;
- брати участь у проведенні презентацій, дискусій з широкого кола питань;
- вміння перекладати оригінальну літературу професійного спрямування;
- вміння викласти англійською мовою основні положення матеріалу тощо.

The Numeral (Числівник)

Скільки?

обчислювальні Іменники

необчислювальні Іменники

How many

How much

a bottle of water – пляшка води

water – вода

two bottles of water – дві пляшки води

much water – багато води many

bottles of water – багато пляшок води

few bottles of water – мало пляшок води

little water – мало води

a few bottles of water – декілька пляшок води

a little water – небагато води

Cardinal Numerals

four – fourteen – forty six – sixteen – sixty

seven – seventeen – seventy eight – eighteen – eighty nine – nineteen – ninety

1	one	11	Eleven		
2	two	12	Twelve	20	twenty
3	three	13	Thirteen	30	thirty
4	four	14	Fourteen	40	forty
5	five	15	Fifteen	50	fifty
6	six	16	Sixteen	60	six ty
7	seven	17	Seventeen	70	seventy
8	eight	18	Eighteen	80	eighty
9	nine	19	Nineteen	90	ninety

10 – Ten

100 – a (one) hundred

1000 – a (one) thousand

1000000 – a (one) million

25 – twenty-five

325 – three hundred and twenty-five

4325 – four thousand three hundred and twenty-five
 200 – two hundred
 2,000 – two thousand
 2,000,000 – two million

But:

hundred s , (thousand s , million s) of people

<i>Ordinal Numerals (Порядкові Числівники)</i>	
Which <i>який, котрий?</i>	
REMEMBER: the first – перший the second – другий the third – третій	

1	the first	11	the eleventh	ty - tieth	
2	the second	12	the twelfth	20	the twentieth
3	the third	13	the thirteenth	30	the thirtieth
4	the fourth	14	the fourteenth	40	the fortieth
5	the fifth	15	the fifteenth	50	the fiftieth
6	the sixth	16	the sixteenth	60	the sixtieth
7	the seventh	17	the seventeenth	70	the seventieth
8	the eighth	18	the eighteenth	80	the eightieth
9	the ninth	19	the nineteenth	90	the ninetieth

21-й – the twenty-**first**

235-й – the two hundred and thirty-**fifth**

1647-й – the one thousand six hundred and forty-**seventh**

(Some Ways of Numerals Reading)

Деякі випадки читання Числівників

Рік 1998 – *nineteen ninety-eight* чи *nineteen hundred and ninety-eight*;

Рік 1800 – *eighteen hundred*;

Рік 2000 - *two thousand*.

Дати: 3 октября – *the third of October* чи *October the third*.

Дроби: $1/5$ – *one fifth*; 1.5 – *one point five*; 0.5 - *point five*.

Індекс: 34/7К – *thirty four stroke (slant, virgule) seven K* [kei].

Exercises

I. Write down the following ordinal numbers in words:

3, 13, 30, 4, 14, 40, 5, 15, 50, 8, 18, 80, 12, 100, 226, 705, 1.000, 4.568, 6.008, 75.137, 425.712, 1.306.527, 2.032.678

II. Translate into English in line and write down the following ordinal numbers:

31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 210, 220, 230, 240, 250, 260, 270, 280, 290, 300, 411, 422, 433, 444, 455, 466, 477, 488, 499, 500, 1.100, 1.200, 1.300, 1.400, 1.500, 1.600, 1.700, 1.800, 1.900, 2.000

III. Translate word combinations into English:

- двадцять одна жінка
- тридцять вісім дітей
- сорок п'ять перекладачів
- п'ятдесят один учитель
- шістдесят сім підприємств
- сімдесят чотири чоловіка
- вісімдесят один фільм
- дев'яносто шість спільних підприємств
- сто одна іноземна мова
- п'ятсот людей і сімсот місць (seats)
- дві тисячі сорок вісім студентів

IV. Translate the following cardinal numbers into English and write them

down:

1, 11, 21, 2, 12, 20, 3, 13, 30, 4, 14, 40, 5, 15, 50, 6, 16, 60, 8, 18, 80, 9, 19, 90, 100, 103, 300, 425, 705, 1.000, 1.015

V. Translate the following word-combinations into English:

- двадцять перший чоловік
- тридцять восьмий перекладач
- сорок шостий студент
- п'ятдесят перше підприємство
- п'ятдесят третій будинок
- сімдесят четвертий кінотеатр
- вісімдесята книга
- дев'яносто друге спільне підприємство
- сотий іноземець
- п'ятсот сорок п'ята сторінка
- трьохтисячна людина
- двадцять шість тисяч дев'ятий учень

VI. Translate the following sentences using cardinal and ordinal numbers:

1. Він - її перший чоловік. 2. У неї був тільки один чоловік. 3. Це - моя друга робота. 4. Я працюю на двох роботах. 5. Той молодий чоловік буде третім. 6. Номер того парубка - три. 7. Аня народилася двадцять четвертого травня. 8. Ані двадцять чотири роки. 9. Сем знає п'ять мов. 10. Сем вивчив п'яту мову. Він буде перекладачем в посольстві.

The Verbs to be, to have (Дієслова to be, to have) Відмінювання Дієслова to be

Заперечні «-»	I We You They He She It	am not are not are not are not is not is not is not	was not = wasn't were not = weren't wasn't wasn't wasn't	will not = won't =be
Питальні «?»		Am I? Are we? Are you? Are they? Is he? Is she? Is it?	Was I? Were we? Were you? Were they? Was he? Was she? Was it?	Shall I be? Shall we be? Will you be? Will they be? Will he be? Will she ? Will it be?

<i>Sentences</i> <i>Речення</i>	<i>Persons</i> <i>Особи</i>	<i>Present</i> <i>Indefinite</i>	<i>Past</i> <i>Indefinite</i>	<i>Future</i> <i>Indefinite</i>
стверджувальні «+»	I We You They He She It	am are are are is is is	was were were were was was was	will be will be will be will be will be will be will be

Exercises

I. Put in *to be* in Present Indefinite

1. I ... a pupil. 2. My father ... not a teacher, he ... a scientist. 3. ... your aunt a doctor? – Yes, she4. ... they at home? – No, they ... not at home, they ... at work. 5. My brother ... a worker. He ... at work. 6. ... you an engineer? – Yes, I

... 7. ... your sister a typist? – No, she ... not a typist, she ... a student. 8. ... your brother at school? – Yes, he 9. ... your sister at school? – No, she ... not at school. 10. My ... sister ... at home. 11. ... this your watch? – Yes, it 12. She ...an actress. 13. this ... my bag. 14. My uncle ... an office-worker. 15. He ... at work. 16. Helen ... a painter. She has some fine pictures. They ... on the walls. She has much paper. It ... on the shelf. The shelf ... brown. It ... on the wall. Helen has a brother. He ... a student. He has a family. His family ... not in Odessa, it ... in Kyiv.

II. Translate into English using *to be* in Present Indefinite

1. Я учень. Я в школі. 2. Мій брат художник. Він не інженер. 3. Моя сестра на роботі. Вона лікар. 4. Він студент. 5. Ви студент? - Ні, я лікар. 6. Моя сестра вдома. 7. Ми не в школі. Ми вдома. 8. Мій брат учень. Він у школі. 9. Ваша мама вдома? - Немає, вона на роботі. 10. Ваш двоюрідний брат вдома? - Ні, він в школі. Він учень. 11. Ваша сестра учениця? - Ні, вона студентка. 12. Твій тато на роботі? - Ні, він вдома. 13. Твоя сестра друкарка? - Так. Вона вдома? - Немає, вона на роботі. 14. Мій дідусь учений. 15. Моя мама не вчителька.

III. Translate into English using *to be* in Present and Past Indefinite.

1. Я учень. 2. Він льотчик. 3. Вона лікар. 4. Ми школярі. 5. Ви робочі. 6. Ти робочий. 7. Вони учні. 8. Я вдома. 9. Він у школі. 10. Вона в кіно? 11. Ми в парку. 12. Вони в театрі? 13. Вона молода? 14. Він старий. 15. Вона не стара. 16. Вони сильні. 17. Вона хвора. 18. Ви хворі? 19. Він хворий? 20. Я не хворий. 21. Я був хворий вчора. 22. Вона не була хвора. 23. Ми були в кіно. 24. Вони не були в кіно. 25. Вони не в школі. 26. вони вдома. 27. Ви були в парку вчора? 28. Він був в школі вчора? 29. Він був робочим. 30. Вона була вчителькою.

IV. Put into *to be* in Present, Past, Future Indefinite.

1. My father ... a teacher. 2. He ... a pupil twenty years ago. 3. I ... a doctor when I grow up. 4. My sister ... not ... at home tomorrow. 5. She ... at school tomorrow. 6. ... you ... at home tomorrow? 7. ... your father at work yesterday? 8

My sister ... ill last week. 9. She ... not ill now. 10. Yesterday we ... at the theatre.
 11. Where ... your mother now? – She ... in the kitchen. 12. Where ... you
 yesterday? – I ... at the cinema. 13. When I come home tomorrow, all my family ...
 at home. 14. ... your little sister in bed now? – Yes, she 15. ... you ... at school
 tomorrow? – Yes I 16. When my granny ... young, she ... an actress. 17. My
 friend ... in Kyiv now. 18. He ... in Lvov tomorrow. 19. Where ... your books now?
 – They ... in my bag.

V. Translate into English using *to be* in Present, Past or Future Indefinite.

1. Мій брат зараз в школі. 2. Мій брат був вчора в кіно. 3. Мій брат буде
 завтра вдома. 4. Ти будеш вдома завтра? 5. Вона була вчора в парку? 6. Він
 зараз у дворі? 7. Де тато? 8. Де ви були вчора? 9. Де він буде завтра? 10. Мої
 книги були на столі. Де вони зараз? 11. Моя мама вчора не була на роботі.
 Вона була вдома. 12. Мій друг не в парку. Він в школі. 13. Завтра о третій
 годині Коля і Міша будуть у дворі. 14. Ми не були на півдні минулого літа.
 Ми були в Ліверпулі. 15. Завтра мій дідусь буде в селі. 16. Коли твоя сестра
 буде вдома? 17. Ти будеш льотчиком? - Ні, я буду моряком.

Відмінювання Дієслова *to have*

<i>Sentences</i> <i>Речення</i>	<i>Persons</i> <i>Особи</i>	<i>Present</i> <i>Indefinite</i>	<i>Past</i> <i>Indefinite</i>	<i>Future</i> <i>Indefinite</i>
Стверджувальні «+»	I We You They He She It	have have have have has has has	had	will have
Заперечні «-»	I We You They He She It	don't have don't have don't have don't have doesn't have doesn't have doesn't have	didn't have	won't have

Exercises

I. Put to have in Present Indefinite

1. I (to have) a beautiful house. 2. My friend (to have) a cozy flat. 3. Little children (to have) a lot of toys, and their parents a (to have) lot of trouble buying these toys. 4. You (to have) much work for today? – No, not very. 5. How many books by English writers he (to have)? – He (to have) very many such books. 6. My colleague and I (to have) important files in this bookcase. But we (not to have) any key to open it. 7. Your cousin (to have) got bad problems with law, (to have) he? – No, he (not to have) any. 8. Why you (to have) so many friends? – Because I am a very sociable and easy-going person. 9. This man (to have) an expensive car. All his family (to have) expensive cars, only his brother-in-law (to have) a cheap and old car. 10. What you (to have) in this box? – I (to have) nothing in it, it's empty.

II. Translate into English using to have in Present Indefinite

1. Я вчитель. У мене є багато учнів в школі. 2. Мій брат художник. У нього багато чудових картин будинку. У мене, на жаль, лише кілька його картин. 3. У моєї сестри дуже важлива робота. Вона лікар. 4. Він студент. - А у вас є студенти в родині? 5. У вашої сестри прекрасний будинок. - А у вас? 6. Біля нашого будинку немає школи. У нас тільки дитячий садок прямо перед будинком. 7. У вашої мами хороша робота? - Ні, у неї нудна нецікава робота біля комп'ютера в невеликому офісі. 8. У вашого двоюрідного брата хороші оцінки в школі? - Ні, він не дуже старанний учень. 9. У нього є старша сестра? - Ні, у нього є тільки молодший брат. 10. У твого батька є машина на роботі? - Ні, у нього є машина вдома. 11. У твоїх двоюрідних сестер є чоловіки? - Так. Вони обидві заміжні дівчата? До речі їхні чоловіки теж брати.

III. Translate into English using to have in Present and Past Indefinite.

1. У мене є брат. Він льотчик. 2. Вона лікар. У неї багато пацієнтів. 3. У школярів багато книжок і зошитів вдома і в школі. 4. На вашому заводі мало робочих. У вас було більше? 5. Який у них будинок? - У них прекрасний двоповерховий будинок. 6. У нього в школі багато друзів. 7. Які фільми у неї

є? - У неї є тільки романтичні комедії. 8. У них є знайомі в театрі? 9. Я був хворий вчора. В мене була висока температура. 10. У твоєї дочки була температура вчора? - Ні, вона була в кіно вчора. 11. У цих людей не було можливості піти в кіно позавчора. Вони були дуже зайняті. 12. Мені його шкода, у цієї людини немає будинку.

IV. Put into *to have* in Present, Past, Future Indefinite.

1. My father (to have) a very old father. 2. He (to have) twenty books by this writer in his childhood. 3. I (to have) a profession of a doctor when I grow up. 4. My sister (not to have) any free time tomorrow. 5. She (to have) a lot of work at school tomorrow. 6. What you (to have) for breakfast tomorrow? 7. Your father (to have) any work in the garden yesterday? 8. My sister was ill last week. She (to have) high temperature. 9. She is not ill now. She (to have) no temperature. 10. Yesterday we (to have) a lot of pleasant impressions at the theatre. 11. Where your mother (to have) all her clothes? – She (to have) them in the wardrobe in her bedroom. 12. When I come home tomorrow, all my family (to have) presents from me. 13. Where you (to have) your books now? – I (to have) them in my bag.

V. Translate into English using *to have* in Present, Past or Future Indefinite.

1. У мого брата немає проблем в школі. Він дуже старанний учень. 2. Мій брат був вчора в кіно. Вони з друзями добре провели час. 3. У нього буде завтра важкий день, я думаю. 4. У тебе буде важкий день завтра? - Думаю так, я буду зайнятий в офісі. 5. Вона була вчора в парку? - Так. У неї була зустріч з її шкільними друзями. 6. У них є двір біля будинку? - У них немає навіть вдома, у них тільки квартира в центрі міста. 7. Де у ваших батьків дача? - У них дача на березі моря. 8. Де у вас був обід з клієнтами вчора? - У мене був обід в чудовому італійському ресторанчику. 9. Де у нього буде вечірка завтра? - Думаю, в тому затишному кафе біля будинку. 10. У мене є книги по історії Англії. Вони були на столі сьогодні вранці. Де вони зараз? 11. Я забув, у твого хлопця буде професія льотчика або моряка? - Він - майбутній льотчик. Я дуже пишаюся ним.

Modal verbs

(Модальні Дієслова)

Дієслова Can, May, Must відносяться до групи модальних Дієслів. Вони не вживаються самотійно, а тільки з Інфінітивом смислового Дієслова (без to). Ці Дієслова є недостатніми (Defective verbs), так як не мають всіх форм, тому модальні Дієслова мають еквіваленти.

Modal verbs	TENSE		
	Present	Past	Future
Can Могти, вміти, теоретично бути здатним виконати дію	Can + V (verb) I can read. (Я вмію читати) We cannot read. (Ми не вміємо читати.) Can he read? Yes, he can. No, he cannot. (Він вміє читати? Так. Ні.)	Could + V (verb) I could read. (Я вмів читати (міг)) They could not read. (Вони не вміли / не могли читати.) Could read? Yes, she could. No, she could not (Вона вміла читати? – Так, вміла. Ні, не вміла.)	
Еквівалент to be able to бути в змозі, здатним, могли	am is able to + V are I am able to work. (Я можу працювати.) She is not able to work. (Вона не може працювати.) Are they able to work? (Вони можуть працювати)	was were able to + V I was able to work. (Я міг працювати.) She was not able to work. (Вона не могла працювати.) Were they not able to work? (Вони не могли працювати.)	shall be able to + V will I shall able to work (Я зможу працювати.) She will be able to work. (Вона не зможе працювати.)

			Will they be able to work? (Вони зможуть працювати?)
may МОГТИ, бути ДОЗВОЛЕНИМ	May + V	Might + V	

Еквівалент to be allowed to бути ДОЗВОЛЕНИМ	am is allowed to + V are	was allowed to + V were	will be allow ed to + V
must має	Must + V		
Еквівалент have to бути змушеним	to I have to do it now. (Я змушена зробити це зараз.) She has to do it. (Вона змушена зробити це) We don't have to do. He doesn't have to do	We had to do it. (Ми були змушені зробити це.) They didn't have to do it.	I shall have to do it. (Я буду змушена зробити це.) He will not

	it. Do they have to do it? Does she have to do it?	Did hi have to do it?	have to do it. Shall we have to do it?
Еквівалент To be to Часова необхідність	The train is to leave at five o'clock. The train isn't to leave at five o'clock. Is the train to leave at five o'clock.	The train was to leave at five o'clock yesterday. The train wasn't to leave at five o'clock yesterday. Was the train to leave at five o'clock yesterday.	The train will be leave at five o'clock tomorrow. The train won't be leave at five o'clock tomorrow. Will the train be leave at five o'clock tomorrow.

Exercises

I. Translate into Ukrainian.

1. Mike can run very fast. 2. They can understand English 3. Diana can speak English well. 4. My brother can come and help you in the garden. 5. Can you speak French. 6. Can your brother help me with geography 7. His little brother can walk already. 8. The children cannot carry this table: it is too heavy. 9. My friend cannot come in time. 10. This old man cannot sleep at night. 11. Her sister can cook very well. 12. I can dance but I cannot sing.

II. Translate into English using can (could).

1. Я вмію говорити німецькою. 2. Мій тато не вміє говорити англійською. 3. Ти вмієш говорити французькою? 4. Моя двоюрідна сестра не вміє кататися

на ковзанах. 5. Ти можеш переплисти це озеро? 6. Я не можу випити цей сік. 7. Вона не може його зрозуміти. 8. Ти вмів плавати рік тому. 9. У минулому році я не вмів кататися на ковзанах, а зараз вмю. 10. Ви не можете мені сказати, як доїхати до вокзалу? 11. Чи не могли б ви мені допомогти? 12. Я не можу перевести цей текст. 13. Ніхто не міг мені допомогти. 14. Де тут можна придбати масло. 15. Твоя бабуся вмела танцювати, коли була молода? - Так, вона і зараз вміє.

III. Translate into English using expression to be able to.

1. Ти зможеш зробити цю роботу завтра?
2. Я думаю, вона не зможе вирішити цю проблему.
3. Завтра я буду вільний і зможу допомогти тобі.
4. Ми зможемо поїхати в Лондон в наступному році?
5. Ти зможеш полагодити мій телевізор?
6. Вчора я не зміг побачити юриста, так як він був на конференції, але сьогодні після роботи я зможу це зробити.

IV. Translate into Ukrainian.

1. May I go to the post-office with Mike? 2. May I take Pete's bag? 3. Don't give the vase to the child: he may break it. 4. May we take notes with a pencil? 5. You may not cross the street when the light is red. 6. May I shut the door? 7. May I invite Nick to our house? 8. You may go now. 9. If you have done your homework, you may go for a walk. 10. Don't go to the wood alone: you may lose your way. 11. It stopped raining, and mother told us that we might go out. 12. May children play with scissors?

V. Translate into English using may.

1. Можна мені увійти? 2. Можна, я піду гуляти? 3. Якщо твоя робота готова, можеш йти додому. 4. Учитель сказав, що ми можемо йти додому. 5. Доктор каже, що я вже можу купатися. 6. Тато сказав, що ми можемо йти в кіно одні. 7. Я думав, що мені можна дивитися телевізор. 8. Якщо ти не одягнеш пальто, ти можеш захворіти. 9. Не йди з дому: мама може скоро прийти, а у неї немає ключа. 10. Будь обережний: ти можеш впасти.

VI. Translate into English using expression to be allowed to.

1. Мені дозволяють користуватися батьковим магнітофоном. 2. Діти вже великі. Їм дозволяють ходити в школу одним. 3. Йому не дозволяють купатися в цій річці. 4. Вчора їй дозволили прийти додому о десятій годині. 5. Нам не дозволяють розмовляти на уроках. 6. Тобі дозволили взяти цю книгу? 7. Я думаю, мені не дозволять поїхати з тобою за місто. 8. Тобі дозволять піти гуляти, коли ти зробиш уроки. 9. Тобі дозволяли ходити на озеро, коли ти був маленький? 10. Коли мені дозволять їсти морозиво?

VII. Put in modal verbs may (might) or can (could).

1... I use your pen? 2. ... I find a pen on that table? 3. You ... read this book: you know the language well enough. 4. You ... take this book: I don't need it. 5 I help you? 6. ... I ask you to help me? 7. ... you help me? 8. I ... not imagine her speaking in public: I knew that she was so shy. 9. Something was wrong with the car: he ... not start it. 10. A fool ... ask more questions than a wise man ... answer. 11. She asked me if she ... use my telephone. 12. The school was silent: nothing be heard in the long dark corridors. 13. Waiting ... be endless, you know. 14. ... you tell me the nearest way to the city museum? 15. They ... think that I am too weak to take part in the excursion, but I am strong enough to do any kind of hard work, indeed.

VIII. Translate into Ukrainian.

1.You must work hard at your English. 2. You must learn the words. 3. Must we learn the poem today? 4. It must be very difficult to learn Chinese. 5. You must not talk at the lessons. 6. Everybody must come to school in time. 7. Don't ring him up: he must be very busy. 8. You must not make notes in the books. 9. I must help my mother today.

IX. Translate into English using modal verb must.

1. Я повинна наполегливо працювати над моєю англійською. 2. Ви повинні уважно слухати вчителя на уроці. 3. Ти повинен робити уроки кожен день. 4. Ви не повинні забувати про свої обов'язки. 5. Ви повинні бути обережні на вулиці. 6. Вона повинна бути вдома зараз. 7. Мої друзі, мабуть, в парку.8. Ви, мабуть, дуже голодні. 9. Мабуть, дуже важко вирішувати такі завдання. 10. Я

повинен сьогодні побачити мого друга.

X. Rewrite the following sentences in Past Tense.

1. It is already twenty minutes past eight. You must go or you will be late for the first lesson. 2. I am very tired. I feel I must go to bed at once, or I shall fall asleep where I am sitting. 3. We can't wait for them any longer; we must ring them up and find out what has happened. 4. I am thinking hard, trying to find a solution of the problem. There must be a way out. 5. It is quite clear to everybody in the family that he must start getting ready for his examination instead of wasting time. 6. It is impossible to do anything in such a short time. I must ask the chief to put off my report. 7. I don't mean that you must do everything they tell you.

XI. Translate into English using modal verb must or its equivalent to have to.

1. Я повинна піти в магазин

зварити обід

зробити уроки

піти до школи

написати лист братові

2. Мені доведеться піти в магазин завтра.

зварити обід

зробити уроки

піти до школи

написати лист брату

3. Мені довелося піти в магазин.

зварити обід

зробити уроки

піти до школи

XII. Translate into English using modal verbs must, may can.

1. Він зараз повинен бути в своєму кабінеті. Ви можете поговорити з ним. 2. Можна увійти? - Будь ласка. 3. Ви повинні прочитати цей текст. 4. Чи може він виконати це завдання? 5. Можна мені взяти вашу книгу? 6. На уроці

англійської мови ви повинні говорити тільки англійською. 7. Ми повинні сьогодні здати зошити?! 8. Можна мені задати вам питання? - Будь ласка. 9. Я не можу піти з вами в кіно, так як я дуже зайнятий. 10. Можна тут курити? - Будь ласка.

The Verb (Дієслово)

Дієслово в англійській мові має особисті і неособисті форми.

До неособистих форм відносяться Інфінітив, Герундій і Дієприкметник, які не можуть самі по собі виконувати функції присудка.

Особисті форми Дієслова виражають спосіб, час, стан, особу і число.

Час Дієслова виражається в англійській мові чотирма групами:

Indefinite Tenses,

Continuous Tenses,

Perfect Tenses

Perfect Continuous Tenses.

Indefinite (Simple) Tenses (Невизначені (прості) часи)

Indefinite Tenses (Невизначені часи) вживаються для вираження звичайних, повторюваних, регулярних дій, що відбуваються взагалі в теперішньому, в минулому або в майбутньому часі. З Дієсловом в Present Indefinite часто вживаються Прислівники невизначеного часу: often -часто||, seldom - рідко||, always - завжди||, never - ніколи ||, sometimes - іноді ||, usually - зазвичай|| й інші.

З Дієсловами в **Past Indefinite** вживаються наступні слова: yesterday -вчора||, last week (month year) - минулого тижня (минулого місяця, року)||, ago - тому||, in 2006 -у 2006|| тощо.

З Дієсловами в **Future Indefinite** вживаються такі слова та конструкції: tomorrow -завтра||, the day after tomorrow -післязавтра||, one of these days -днями||, soon - незабаром||, in a week (month, day, year) -через неділю (місяц, день, рік)||, next month (day, year) - наступного місяця (дня, року)||, in 2011 -у 2011|| тощо.

Відмінювання Дієслова to work (працювати) в <i>Present Simple Tense</i> (<i>Present Indefinite Tense</i>) (дія відбувається зазвичай)		Відмінювання Дієслова to work (працювати) в <i>Future Simple Tense</i> (<i>Future Indefinite Tense</i>) (дія здійснюватиметься в майбутньому)	
I work	I do not work	I shall work	I shall not work
He works	He does not work	He will work	He will not work
She works	She does not work	She will work	She will not work
It works	It does not work	It will work	It will not work
We work	We do not work	We shall work	We shall not work
You work	You do not work	You will work	You will not work
They work	They do not work	They will work	They will not work
Do I work?	Yes, I do No, I don't	Shall I work?	Yes, I shall No, I shan't
Does he work?	Yes, he does No, he doesn't	Will he work?	Yes, he will No, he won't
Does she work?	Yes, she does No, she doesn't	Will she work?	Yes, she will No, she won't
Does it work?	Yes, it does No, it doesn't	Will it work?	Yes, it will No, it won't
Do we work?	Yes, we do No, we don't	Shall we work?	Yes, we shall No, we shan't
Do you work?	Yes, you do No, you don't	Will you work?	Yes, you will No, you won't

Do they work?	Yes, they do	No, they don't	Will they work?	Yes, they will	No, they won't
---------------	--------------	----------------	-----------------	----------------	----------------

Exercises

I. Open the brackets using verbs in Present Indefinite Tense.

1. My sister (to get) up at eight o'clock. 2. She (to be) a schoolgirl. She (to go) to school in the afternoon. 3. Jane (to be) fond of sports. She (to do) her morning exercises every day. 4. For breakfast she (to have) two eggs, sandwich and a cup of tea. 5. After breakfast she (to go) to school. 6. It (to take) him two hours to do his homework. 7. She (to speak) French well. 8. My working day (to begin) at seven o'clock. I (to get) up, (to switch) on the radio and (to do) my morning exercises. It (to take) me fifteen minutes.

II Make the following sentences interrogative and negative.

1. Ann lives in the suburbs of Odessa.
2. Bob gets up at 7 o'clock in the morning.
3. Sometimes she has dinner at home.
4. In the evening Mr. Duke works in his garden.
5. After supper they usually watch TV.
6. Harry goes to his office by bus.
7. He usually leaves home at 8 o'clock.
8. You always do your morning exercises.
9. Her friend gets to town by train.
10. It takes him long to reach the University.

III. Translate into English using verbs in Present Indefinite.

1. Я працюю.
2. Ми працюємо.
3. Вони не працюють.
4. Ви працюєте? - Так.
5. Він працює? - Ні. Він навчається.
6. Мій брат не вчиться. Він працює.
7. Моя сестра не читає книг.
8. Наша бабуся любить спати на дивані.
9. Ви любите відпочивати в кріслі?
10. Ми їмо та п'ємо на кухні.
11. Мій брат не любить читати газети.
12. Ми спимо в спальні.
13. Мій брат спить на дивані в

кімнаті. 14. Моя сестра одягається перед дзеркалом. 15. Мій дядько пише книги. 16. Ми пишемо вправи в школі. 17. Коли ви встаєте? - Я встаю без чверті сім. 18. Коли встає твій брат? - Він встає без двадцяти вісім. - А твоя сестра теж встає без двадцяти вісім? - Ні. Мій брат ходить в школу, а моя сестра не ходить в школу. Вона ще не учениця. Вона встає о девятій годині. 19. Мій брат працює в лікарні. Він лікар. Він встає двадцять хвилин на восьму. Він працює зранку та вдень. Ввечері він не працює. Ввечері він відпочиває. 20. Твоя сестра говорить французькою? - Ні. Вона розмовляє німецькою мовою, а її чоловік говорить англійською.

IV. Use the predicate in Future Indefinite.

1. Bill Thompson works as a barman. 2. I go for a walk after supper 3. Nick gets up very early. 4 Mr. Fray is in his office. 5. There is a fine garden in front of the hospital. 6. There are many people at the lecture 7. He has enough time to do the job. 8. Everybody laughs at this picture. 9. Helen gives private lessons. 10. We have your telephone number. 11. She is a university graduate.

V. Make the following sentences negative.

1. Bill will graduate from the University next year.
2. There will be a dance at the end of the party.
3. I shall do what you want.
4. Harris will sing a comic song.
5. We shall make you a sign.
6. You will understand the language of the deaf and dumb.
7. They will have a meeting tonight.
8. I shall be able to help you in your English.
9. There will be many visitors today.
10. Tom will be put in hospital.

VI. Make the following sentences interrogative.

1. He will get a good job after graduating from the University.
2. There will be a party at the Browns.
3. You will go to the party.

4. They will open the bar a bit later than usual.
5. We shall have a History class tomorrow.
6. All the students will be busy at that time.
7. I shall arrive in London the day after to-morrow,
8. You will have to be there in two days.
9. She will be able to do the job on time.
10. He will make a sign to do it.

VII. Translate into English using Future Indefinite.

1. Де ми будемо обідати сьогодні? 2. Хто буде переводити цей текст? 3. Він закінчить школу в майбутньому році? 4. Ми підемо на вечір у вівторок. 5. Я не буду вас чекати після занять. 6. Ми будемо вчитися в Одеському університеті. 7. Ми зробимо це завтра вранці. 8. Чи поїдете ви в Миколаїв влітку? 9. Коли ви будете вільні? 10. Я вам зателефоную в суботу вранці. 11. Чи прийдуть вони наступної неділі? 12. Ми будемо зайняті весь тиждень. 13. Де ви будете після обіду? 14. Чому ваш друг не прийде до нас післязавтра? 15. Як довго він пробуде в нашому місті?

VIII. Translate into English using Present and Future Indefinite.

1. Я прийду додому о шостій годині. 2. Коли я прийду додому, я подзвоню вам. 3. Вона подзвонить нам ввечері. 4. Якщо вона подзвонить вам, попросить її принести мені книгу. 5. Я побачу Тома завтра. 6. Як тільки я побачу Тома, я розповім йому про це. 7. Я поїду в Лондон наступного тижня. 8. Перед тим, як я поїду в Лондон я подзвоню вам. 9. Він не піде в театр сьогодні ввечері. 10. Якщо він не піде в бібліотеку, він буде вдома. 11. Ми будемо вдома завтра. 12. Якщо ми будемо вдома завтра, ми подивимося цю програму по телевізору. 13. Її не буде завтра вдома. 14. Якщо її не буде завтра вдома, залиште їй записку. 15. Завтра погода буде хороша. 16. Якщо завтра погода буде хороша, ми поїдемо за місто.

Відмінювання Дієслова to work (працювати) в <i>Past Simple Tense</i> (<i>Past Indefinite Tense</i>) правильні Дієслова (дія відбувалася в минулому)		Відмінювання Дієслова to write (писати) в <i>Past Simple Tense</i> (<i>Past Indefinite Tense</i>) неправильні Дієслова (дія відбувалася в минулому)	
I worked	I did not work	I wrote	I did not write
He worked	He did not work	He wrote	He did not write
She worked	She did not work	She wrote	She did not write
It worked	It did not work	It wrote	It did not write
We worked	We did not work	We wrote	We did not write
You worked	You did not work	You wrote	You did not write
They worked	They did not work	They wrote	They did not write
Did I work?	Yes, I did No, I didn't	Did I write?	Yes, I did No, I didn't
Did he work?	Yes, he did No, he didn't	Did he write?	Yes, he did No, he didn't
Did she work?	Yes, she did No, she didn't	Did she write?	Yes, she did No, she didn't
Did it work?	Yes, it did No, it didn't	Did it write?	Yes, it did No, it didn't
Did we work?	Yes, we did No, we didn't	Did we write?	Yes, we did No, we didn't
Did you work?	Yes, you did No, you didn't	Did you write?	Yes, you did No, you didn't
Did they work?	Yes, they did No, they didn't	Did they write?	Yes, they did No, they didn't

					didn't No, they didn't
--	--	--	--	--	---------------------------------

IX. Rewrite the following text using Past Indefinite.

On Tuesday I get up at half past six. I go to the bathroom and wash my hands and face and clean my teeth. Then I dress, go to the kitchen and cook breakfast for my family. At half past seven my son gets up and has breakfast. I have breakfast with my son. My son eats a sandwich and drinks a cup of tea. I don't drink tea. I drink coffee. After breakfast my son leaves home for school. I don't leave in the morning. I work in the afternoon. In the evening I am at home. My husband and my son are at home, too. We rest in the evening. My son watches TV, my husband reads newspapers and I do some work about the house. At about eleven o'clock we go to bed.

X. Make the following sentences interrogative and negative.

1. Mary began her studies in Paris.
2. She lived in a poor quarter in Paris.
3. She ate cherries.
4. Mary met Pierre a few years later.
5. The University of Paris refused Pierre a laboratory.
6. They loved each other.
7. Soon they became close friends.
8. They worked together.
9. They fell in love with each other.
10. They had meals at home.
11. They had lunch at 1 o'clock.
12. They usually had breakfast very early.

XI. Translate into English using the verbs in Past indefinite.

1. Мій батько народився в 1951 році.
2. Коли йому було 8 років, він пішов в

школу. 3. У школі він вчився добре і закінчив її успішно. 4. Потім він працював 2 роки на заводі. 5. Після цього мій батько вчився в інституті. 6. Після закінчення інституту (graduate from) він став інженером і працював на заводі знову. 7. На заводі у нього було багато друзів. 8. Після роботи він ходив в бібліотеку і багато там займався. 9. Він любив грати в шахи. 10. Влітку він їхав відпочивати на південь.

XII. Open the brackets using verbs in Present and Past indefinite

1. I (to go) to bed at ten o'clock every day. 2. I (to go) to bed at ten o'clock yesterday. 3. My brother (to wash) his face every morning. 4. Yesterday he (to wash) his face at a quarter past seven. 5. I (not to have) history lessons every day. 6. We (not to rest) yesterday. 7. My brother (not to drink) coffee yesterday. 8. My mother always (to take) a bus to get to work, but yesterday she (not to take) a bus. Yesterday she (to walk) to her office. 9. You (to talk) to the members of your family every day? – Yes, I... But yesterday I (not to talk) to them: I (to be) very busy yesterday. 10. You (to come) home at six o'clock yesterday? – No, I. Yesterday I (to come) home from school at half past eight. I (to be) very tired. I (to have) dinner with my family. After dinner I (to be) very thirsty. I (to drink) two cups of tea. Then I (to rest). 11. Your sister (to go) to school every day? – Yes, she ...

XIII. Open the brackets, using the verbs in Present, Future and Past Indefinite.

1. I (to go) to bed at ten o'clock every day. 2. I (to go) to bed at ten o'clock yesterday. 3. I (to go) to bed at ten o'clock tomorrow. 4. I (not to go) to the cinema every day. 5. I (not to go) to the cinema yesterday. 6. I (not to go) to the cinema tomorrow. 7. You (to watch) TV every day? 8. You (to watch) TV yesterday? 9. You (to watch) TV tomorrow? When you (to leave) home for school every day? When you (to leave) home for school yesterday? When you (to leave) home for school tomorrow? My brother (to go) to work every day. He (to leave) home at a quarter past eight. As the office he (to work) at (to be) near our house, he (to walk) there. He (not to take) a bus.

XIV. Translate into English using the verbs in Present, Future and Past Indefinite.

1. Він провів минуле літо за містом.
2. Він не провів минуле літо за містом.
3. Він не провів минуле літо за містом?
4. Де він провів минуле літо?
5. Вона допомогла мамі вчора.
6. Вона не допомогла мамі вчора.
7. Як вона допомогла мамі вчора?
8. Катя готує обід кожен день.
9. Катя приготує обід завтра.
10. Катя приготувала обід вчора?
11. Кожен день я не їм морозиво, і я не буду їсти морозиво завтра.
12. Я їв морозиво вчора.
13. Ти ходиш на роботу кожен день?
14. Ви поїдете на південь наступного літа.
15. Минулого літа вони їздили за кордон.
16. Що робить твій брат кожен день?
17. Що твій брат буде робити завтра?
18. Що робив твій брат вчора?
19. Мама приготувала дуже смачний обід вчора.
20. Завтра Нік не піде в басейн.
21. Твій батько в минулому місяці їздив в ділову поїздку?

The Future-in-the-Past Simple (Майбутнє в минулому)

Цей час вживається для вираження майбутньої дії по відношенню до минулої.	
We were sure that they would not come.	Ми були впевнені, що вони не прийдуть.
He said that he would pass his exam the following week.	Він сказав, що складе іспит наступного тижня.

Exercises

I. Open the brackets using Future Simple or Future in the Past Simple.

1. I know we (not to be) late.
2. I knew we (not to be) late.
3. -When you (to be) ready?|| he asked.
4. He asked when you (to be) ready?
5. He asked me whether he (tj see) Ann there.
6. Are you sure that we (to have) time to do that?
7. I didn't know what he (to speak) about.

II. Translate into English using Future Simple or Future in the Past Simple.

1. Я знаю, що він скоро прийде.
2. Я знав, що він скоро прийде.
3. Він був упевнений, що зустріне його на станції.
4. Я думаю, що тато скоро напише

нам листа. 5. Вони написали, що скоро приїдуть. 6. Він розуміє, що ніколи її не забуде. 7. Він каже, що знає цю людину. 8. Вам сказали, що в грудні ми будемо писати контрольну роботу. 9. Я думав, що він згадає про нас.

Continuous Tenses

(Тривалі часи) To be + V-ing

Дієслово у формі Continuous (продовженого виду) представляє дію як процес і вживається для вираження триваючої, ще незакінченої, що триває дії, що відбувається в будь-який момент (або невеликий відрізок часу) в теперішньому, минулому або майбутньому.

Present Continuous вживається для позначення дії, що здійснюється в даний момент або відрізок часу.

Дієслова у формі Past Continuous часто супроводжують обставини часу, що позначають момент в минулому. Цей момент може бути виражений моментом мовлення: at this time, moment (yesterday) at 5 o'clock, а також підрядних речень з Сполучником when (коли).

Для вираження двох одночасних процесів, що протікають паралельно, вживають складнопідрядне речення зі Сполучником while (в той час як). При цьому в обох частинах речення Дієслово вживається в формі Continuous.

While I was working in the garden, my wife was cooking dinner.

Пока я работал в саду, моя жена готовила обед.

У формі Continuous не вживаються:

а) Дієслова чуттєвого сприйняття і розумової діяльності:

I hear somebody's voice.

Я чую чийсь голос.

I don't understand you.

Я вас не розумію.

б) Дієслова, що не представляють дію як процес (to be, to consist тощо.).

The book consists of two parts.

Книга складається з двох

частин.

Відмінювання Дієслова to work (працювати) в <i>Present Continuous Tense (Present Progressive Tense)</i> (дія в процесі, відбувається в той момент, коли про неї говорять)	
He is working.	He is not working.
She is working	She is not working.
It is working.	It is not working.
We are working.	We are not working.
You are working.	You are not working.
They are working.	They are not working.
Am I working?	Yes, I am./No, I am not.
Is it working?	Yes, he is./No, he is not.
Is he working?	Yes, she is./ No, she is not.
Is she working?	Yes, it is./No, it is not.
Are we working?	Yes, we are./No, we are not.
Are you working?	Yes, you are./No, you are not.
Are they working?	Yes, they are./No, they are not.

Exercises

I. Translate into Ukrainian

1. The boys are running about in the garden. 2. I am doing my homework. 3. John and his friends are going to the library. 4. Ann is sitting at her desk. She is studying geography. 5. A young man is standing at the window. He is smoking a cigarette. 6. The old man is walking about the room. 7. The dog is lying on the floor. 8. You have a break? 9. What language are you studying? 10. Who is lying on the sofa? 11. What are they talking about? 12. It is still raining.

II. Make the following, sentences: a) interrogative; b) negative according to the example.

a) 1. The man is waiting for you. 2. The children are playing in the garden. 3. The people are hurrying to the stadium to see the football match. 4. He is coming to the University later today. 5. They are arriving to Kiev tomorrow. 6. You are going

to the cafeteria. 7. Mary is doing her lessons now. 8. His parents are leaving next week. 9. The students of group 5 are writing a dictation. 10. The family is having dinner now. 11. Mr. Block is speaking over the telephone.

b) Example: She is reading now (to write a letter). She is not reading. She is writing a letter.

1. Helen is skating now (to ski). 2. They are playing chess (checkers). 3. The students are going home (to the library). 4. Mother is making dinner (to wash dishes in the kitchen). 5. Father is working in the garden (to take a rest). 6. Ann and John are swimming there (to lie in the sun). 7. I am asking you questions (to answer your questions). 8. Student Popov is sitting at his desk (to stand at the blackboard). 9. She is learning new words (to recite a poem). 10. We are having a meeting (to have an English class).

III. Translate into English using the verbs in Present Continuous.

1. Я читаю. 2. Він не пише. 3. Ми не працюємо. 4. Ви читаєте? 5. Він спить? 6. Коля і Міша грають в футбол. 7. Катя грає на роялі. 8. Вона не співає. 9. Моя сестра спить. 10. Папа п'є чай? 11. Твої батьки п'ють чай? 12. Я не п'ю. 13. Вона сидить за столом. 14. Ми робимо вправу. 15. Ми не купаємося. 16. Вони грають у дворі? 17. Ніна і Аня миють підлогу. 18. Коля допомагає мамі. 19. Ти допомагаєш татові? 20. Моя сестра читає цікаву книгу. 21. Вони йдуть в школу. 21. Ви йдете до школи? 22. Він працює? 23. Твоя бабуся йде до магазину? 24. Він купує цукерки. 25. Що робить твоя сестра? 26. Де грають діти? 27. Чому ти смієшся? 28. Куди вони йдуть? 29. Що несуть ці хлопчики?

IV. Open the brackets using the verbs in Present Continuous or Present Indefinite.

1. I (to read) a very interesting book. 2. Usually my friend (to read) a lot. 3. He (to swim) very fast. 4. Look! Somebody (to swim) over there. 5. What you (to do) tonight? Let's go to the cinema. 6. What they usually (to do) at the week-end? 7. Where is Alec? – He is in the garden. I think he (to do) his morning exercises. 8. He always (to do) his morning exercises with the window open. 9. Mrs. Grey seldom (to cook) meals at home. 10. – Is Mother in the kitchen? – Yes, she is. She (to cook)

something. 11. We never (to play football) in, the gym (спортзал). 12. The Dynamo team (to play) very well to-day. 13. – I'd like to see Professor Smith. – Sorry. He is out at the moment. He (to give a lecture). 14. Sometimes he (to give his lectures) in English for the students of the English section. 15. Ann hardly ever (почти никогда) (to eat anything) before going to bed.

Відмінювання Дієслова to work (працювати) в <i>Past Continuous Tense (Past Progressive Tense)</i> (дія в процесі, яка відбувалася в певний момент або протікала протягом чітко обмеженого періоду часу в минулому)	
I was working.	I was not working.
He was working.	He was not working.
She was working.	She was not working.
It was working.	It was not working.
We were working.	We were not working.
You were working.	You were not working.
They were working.	They were not working.
Was I working?	Yes, I was./No, I was not.
Was he working?	Yes, he was./No, he was not.
Was she working?	Yes, she was./No, she was not.
Was it working?	Yes, it was./No, it was not.
Were we working?	Yes, we were./No, we were not.
Were you working?	Yes, you were./No, you were not.
Were they working?	Yes, you were./No, you were not.

V. Put the verbs in Past Continuous. Translate into Ukrainian.

It (to be) summer time. The sun (to shine), brightly and lots of people (to swim) in the, river. Two men (to be) in the water. One of them (to wear) evening dress. The other man (to look) at the man in the evening dress. He (to be surprised) to see a man. He (to ask) the man why he (to wear) an evening dress while he (to swim), «I (not to swim)», said the man. «I (to be drowned)».

VI. Make the following sentences interrogative and negative.

1. I was having an English class at three o'clock in the afternoon. 2. He was speaking Russian during his English class. 3. The sun was shining, the sky was clear a minute ago. 4. They were looking at the blackboard that moment. 5. My friend was playing chess last Sunday evening. 6. Ann was waiting for Tom from 5 to 6 last evening. 7. Her grandfather was reading a newspaper the whole morning. 8. My mother's relatives were walking in the park for an hour. 9. I was watching TV from 9 to 12 yesterday evening. 10. People were cleaning this room for half an hour.

VII. Translate into English using the verbs in Past Continuous, Past Indefinite.

1. Вчора о 5 годині вечора я читав газету.
2. У неділю з 2 до 4 ми працювали в саду.
3. Ми займалися англійською мовою весь день.
4. Коли я зателефонував йому, він готувався до уроків.
5. Ми йшли в кіно, коли вона нас зустріла.
6. Що ви робили минулої суботи ввечері?
7. Коли я писав лист, він робив справи з англійської мови.
8. Ми дивилися телевізор, а вони слухали радіо.
9. Під час обіду він читав газету.
10. Було вже темно, коли вони виходили з лісу.
11. Де ви працювали сьогодні о 9 годині ранку?
12. Я чекав вас з 3 до 4, а потім пішов.
13. Ми сіли на лавку. Поруч з нами два хлопчика про щось голосно розмовляли. Один з них ставив питання, а інший відповідав. Під деревом грали дві дівчинки. Кілька студентів гуляли по доріжках парку. На деревах співали птахи. Ставало жарко, і ми вирішили скупатися.

VIII. Open the brackets using the verbs in Present or Past Continuous.

1. I (to write) an English exercise now. 2. I (to write) an English exercise at this time yesterday. 3. My little sister (to sleep) now. 4. My little sister (to sleep) at this

time yesterday. 5. My friends (not to do) their homework now. They (to play) volley-ball. 6. My friends (not to do) their homework at seven o'clock yesterday. They (to play) volley-ball. 7. You (to eat) ice-cream now? 8. You (to eat) ice-cream when I rang you up yesterday? 9. What your father (to do) now? 10. What your father (to do) from eight till nine yesterday?

IX. Open the brackets using the verbs in Past Indefinite or Past Continuous.

1. I (to play) computer games yesterday. 2. I (to play) computer games at five o'clock, yesterday. 3. He (to play) computer games from two till three yesterday. 4. We (to play) computer games the whole evening yesterday. 5. What Nick (to do) when you came to his place? 6. What you (to do) when I rang you up? 7. I (not to sleep) at nine o'clock yesterday. 8. What he (to do) yesterday? — He (to read) a book. 9. What he (to do) the whole evening yesterday? — He (to read) a book. 10. She (to sleep) when you came home? 11. My brother (not to play) tennis yesterday. He (to play) tennis the day before yesterday. 12. My sister (not to play) the piano at four o'clock yesterday. She (to play) the piano the whole evening.

X. Translate into English using the verbs in Past Indefinite or Past Continuous.

1. Я ходив в кіно вчора. 2. Я йшов вчора о четвертій годині. 3. Я йшов в кіно, коли ти мене зустрів. 4. Вчора цілий вечір я робив домашнє завдання. 5. Я робив домашнє завдання, коли увійшла моя мама. 6. Я не грав на піаніно вчора. Я написав листа своєму другові. 7. Вчора я не грав на піаніно о 4 годині, я читав книгу. 8. Вони не спали, коли батько повернувся з роботи, вони дивилися телевізор. 9. Коли я йшов до школи позавчора я зустрів Майка і Піта. Вони розмовляли і сміялися. Вони розповіли мені кумедну історію. Незабаром, я сміявся теж. Я все ще сміявся, коли ми прийшли в школу. Після школи я розповів історію будинку. Вона дуже сподобалася моїм батькам.

XI. Translate into English using the verbs in Present, Past or Future Indefinite; Present, Past or Future Continuous.

1. Подивіться на цих дітей: вони дуже добре катаються на ковзанах. 2. Ви каталися на ковзанах у минулу неділю? - Так, ми каталися в минулої неділі цілий

день. Ми будимо кататися на ковзанах знову наступної неділі. 3. Мій брат вміє дуже добре кататися на лижах. Він катається кожну неділю. 4. Що ти зараз робиш? - Я мию посуд. 5. Що ти робив о 3 годині вчора? - Я обідав в цей час. 6. Ти зараз обідаєш? - Так. 7. Де працює твій брат? - Він працює в Інституті. 8. Твоя бабуся спала, коли ти прийшов додому вчора. 9. Що твій брат буде робити завтра? 10. Я не ходив в магазин вчора. Я піду туди завтра. 11. Куди йшла Катя, коли ти її вчора зустрів? - Вона йшла в парк. 12. Вчора о шостій годині ми слухали дуже цікаву лекцію. 13. Коли я увійшов в контору, секретар друкувала листи. 14. Завтра о 3 годині дня я буду зустрічати друга на вокзалі. 15. Коли ти прийдеш, діти будуть вчити уроки.

Відмінювання Дієслова to work (працювати) в Future Continuous Tense (дія в процесі), буде відбуватися в певний момент або протягом чітко обмеженого періоду часу в майбутньому)	
I will be working. He will be working. She will be working. It will be working. We will be working. You will be working. They will be working.	I will not be working. He will not be working. She will not be working. It will not be working. We will not be working. You will not be working. They will not be working.
Shall I be working?	Yes, I shall./No, I shall not.
Will he be working? Will she be working? Will it be working? Shall we be working? Will you be working? Will they be working?	Yes, he will./No, he will not. Yes, she will./No, she will not. Yes, it will./No, it will not. Yes, we shall./No, we shall not. Yes, you will./No, you will not. Yes, you will./No, you will not.

What will they be doing this time tomorrow ? Що вони будуть робити завтра в цей час?

This time tomorrow they will be writing a composition. В цей час завтра вони

будуть писати твір.

XII. Translate into English using the verbs in Future Continuous.

1. Завтра о 5 годині вечора я буду читати газету. 2. У неділю з 2 до 4 ми будемо працювати в саду. 3. Ми будемо займатися англійською мовою весь день. 4. Що ви будете робити в наступну суботу ввечері з 5 до 7? Ми будемо дивитися телевізор, а вони слухатимуть радіо. 5. Під час обіду вона буде читати журнал, але мама цього не любить. 6. Коли прийде мама, дитина спатиме. 7. Собака гулятиме в парку цілий вечір зі своїм господарем.

Perfect Tenses (Доконаний час)

Perfect Tenses вживаються для вираження дій, які передували моменту мовлення, і на цей момент вже відбулися, але не втратили зв'язку з цим моментом.

Дієслово в Present Perfect позначає дію, що передувала моменту мовлення в сьогоденні і пов'язаного з цим моментом у вигляді якогось результату (поява нового предмета / особи, створення нової ситуації, набуття досвіду тощо) або у вигляді вказівки періоду часу, який ще не закінчилася.

Present Perfect вживається при наявності обставин незакінченого періоду часу: today, this week, this month, this term, this year.

З Прислівниками невизначеного часу: never (ніколи), ever (коли-небудь), just (тільки що), yet (ще не), already (вже), lately (за останній час), а також з since (з тих пір, як).

Дієслово в Present Perfect перекладається на українську мову Дієсловом минулого часу доконаного виду, а якщо дія ще не закінчилося, то Дієсловом в теперішньому часі:

I have finished my work. – Я закінчив свою роботу.

I have known them since 1999. – Я знаю їх с 1999 року.

Дієслово в Past Perfect позначає дію, закінчену до певного моменту в минулому або до початку іншого дії. Цей момент може бути виражений обставиною часу зі Сполучником by або іншою дією, вираженою Дієсловом у

Past Indefinite.

Past Perfect - часова форма Дієслова, прив'язана до певного моменту в минулому. Момент в минулому може бути виражений Сполучником by (до) або підрядним часу зі Сполучником when (by 5 o'clock, by last week, by last Friday, by the end of February, by the time you came тощо).

На українську мову Дієслово в Past Perfect перекладається Дієсловом минулого часу доконаного виду. He has finished his work. - Он закінчив свою роботу.

To have +Participle II (the 3d form of the verb) I have done it.

Відмінювання Дієслова to write (писати) в Present Perfect Tense (дія, виконана в минулому, пов'язана з теперішнім)		
I have written	I have not written	
He has written	He has not written	
She has written	She has not written	
It has written	It has not written	
We have written	We have not written	
You have written	You have not written	
They have written	They have not written	
Have I written? Has he written? Has she written?	Yes, I have. Yes, he has. Yes, she has.	No, I haven't. No, he hasn't. No, she hasn't. No,
Has it written? Have we written?	Yes, it has. Yes, we have.	it hasn't. No, we haven't. No, you haven't. No, they
Have you written? Have they written?	Yes, you have. Yes, they have.	haven't.

Exercises

I. Translate into Ukrainian.

1. What's the time? – Sorry, I have left my watch at home. 2. I can't get into the room. I have lost the key. 3. It is absolutely dark in the room. Who has turned off the light? 4. I don't see my dictionary on the table. Who has taken it? – It's me. I have put it on the shelf. 5. Where are the students? – They have just left for the library. – My sister has always helped me with my English. 7. You have never heard about it, have you? 8. We haven't yet read about it in the newspaper. 9. He hasn't written to her yet. 10. I haven't spoken to him yet. 11. Has everybody come? – Yes, all are present. We can begin the meeting. 12. Have you ever seen this film? 13. I have just been to the Museum of Art. Have you? 14. We have not seen him since we finished school. 15. They have had no lectures this week. Their lecturer has been ill since last Monday. 16. Our students have gone to the theatre several times this year. 17. I haven't seen you for a long time. Where have you been all this time? – I've been away from Moscow. 18. Mary's just made coffee. 19. He's gone to bed. 20. They've closed the shop. 21. John's just brought the mail (пошта).

II. Make the following sentences: a) interrogative; b) negative.

a) 1. You have taken my note-book. 2. His sister has passed her examinations. 3. Her brother has entered Odessa University. 4. The children have already had breakfast. 5. The teacher has just come. 6. The students have been busy the whole day. 7. She has translated this article. 8. The delegation has returned home. 9. You have often visited this theatre. 10. They have heard much about it. 11. You have been to Lviv (ever).

b) 1. Our professor has come from London (yet). 2. I have written a letter to Ann. 3. They have opened the shop. 4. My friend has changed since I saw him last. 5. He has told the director about it. 6. She has spoken at the meeting to-day. 7. I have done my home-work. 8. We have met them (since 2005). 9. I have studied this subject (never).

III. Translate into English using the verbs in Present Perfect.

1. Будь ласка, дай мені олівець, я загубив свій. 2. Я не зустрів Пітера з понеділка. 3. Ніна щойно закінчила роботу. 4. Мій годинник щойно

зупинився. З ними щось не так. 5. Ти бачив Джека сьогодні? - Так, я бачив його в інституті. 6. Ти чув коли-небудь цю симфонію Лисенко? - Так. 7. Ти так змінився! Що-небудь трапилося? 8. Том, давай пообідаємо. - Ні, дякую, я вже пообідав. 9. Вони були в музеї двічі цього тижня. 10. Ти коли-небудь був у Криму? - Я ніколи не був у Криму. Але я тільки що повернувся з Карпат.

IV. Open the brackets using the verbs in Present Continuous or Present Perfect.

1. What are you (to talk) about? 2. We have just (to say) something about it. 3. He has just (to say) something about it. 4. She is (to tell) them some interesting story. 5. He has (to tell) us nothing about it. 6. She has (to tell) them some stories about dogs. 7. We have (to have) two lessons today. 8. They are (to have) a meeting. 9. She has not (to speak) yet. 10. They have (to ask) me several questions. 11. He has already (to learn) the rule. 12. I am (to write) an exercise. 13. What is he (to do)? – He is (to read) a newspaper. 14. Have you (to read) any stories by Jack London? 15. What are you (to do) here? – I am (to write) a letter to my friends.

V. Open the brackets using the verbs in Present Perfect or Past Indefinite.

1 We (to travel) around Europe last year. 2. My father knows so much because he (to travel) a lot. 3. I (to see) Pete today. 4. She (to see) this film last Sunday. 5. Alex (to meet) his friend two hours ago. 6. I just (to meet) our teacher. 7. The children already (to decide) what to do with the books. 8. Yesterday they (to decide) to help their grandmother. 9. Helen speaks French so well because she (to live) in France. 10. She (to live) there last year. 11. The rain (to stop) and the sun is shining in the sky again. 12. The rain (to stop) half an hour ago. 13. Mary (to buy) a new hat. 14. I (to buy) a pair of gloves yesterday. 15. The wind (to blow) off the man's hat and he cannot catch.

VI. Translate into English using the verbs in Present Perfect, Past Continuous or Past Indefinite.

1. Сонце ще не встало, але небо на сході вже посвітлішало. 2. Я бачив, як ти гуляв по вулиці днями зі своїм собакою. 3. Я не читав газету сьогодні. 4. Вони все ще пили чай в їдальні вчора о 9 годині. 5. Він прийшов додому

хвилину назад. 6. Нік грав в футбол вчора з 4 до 7. Вона тільки, що прийшла зі школи. Її не було вдома ще хвилину тому. 8. Я прочитав цю книгу минулого року. Я її читав з березня по травень. 9. Я ніколи не був у Вашингтоні. А ти коли-небудь був там? - Так. Я там був два роки тому. 10. Ти вчора грав на піаніно? Я чув щось. - Так, я вчора грав на піаніно весь вечір.

Відмінювання Дієслова to write (писати) в Past Perfect Tense (дія, що відбулась в минулому, пов'язана з теперішнім)		
I had written		I had not written
He had written		He had not written
She had written		She had not written
It had written		It had not written
We had written		We had not written
You had written		You had not written
They had written		They had not written
Had I written?	Yes, I had.	No, I hadn't.
Had he written?	Yes, he had.	No, he hadn't.
Had she written?	Yes, she had.	No, she hadn't.
Had it written?	Yes, it had.	No, it hadn't.
Had we written?	Yes, we had.	No, we hadn't.
Had you written?	Yes, you had.	No, you hadn't.
Had they written?	Yes, they had.	No, they hadn't.

VII. Change the verb Past Perfect. Add adverbial modifies given in brackets according to the example.

Example: The guests have already gathered (by the time he came) The guests *had* already gathered by the time he came

1. The delegation has arrived (by last Sunday). 2. The pupils have read this book (by last week). 3. Ann has done her lessons (by the time I came). 4. They have finished this work (by 5 o'clock yesterday). 5. We haven't yet seen teacher before

the bell rang). 6. Have you sent telegram (before I called you up)? 7. He has translated the article (by this time yesterday). 8. I have already had dinner (when my friend came). 9. She hasn't yet bought a present for him (when met her).

VIII. Make the following sentences: a) interrogative; b) negative adding one of the adverbial modifiers given in brackets according to the example.

a) 1. You had studied English-before you entered the University preparatory course. 2. They had arrived at the Station by 6 o'clock. 3. Jams had finished reading the book by last Sunday. 4. Ann had done her lessons by the time you called her up. 5. The teacher had given the pupils their homework before the bellrang.

b) (by this time yesterday, by 7 o'clock, when he came Into the room, by the time you arrived, by last year, before we returned home).

Example: They had sent the letter,

Example: They *hadn't yet* sent the letter by 6 o'clock yesterday.

1. Ann had translated the article. 2. The meeting had begun. 3. They had finished the construction of the stadium. 4. The children had fallen asleep. 5. These students had taken their examination. 6. The speaker had made his report.

IX. Translate into English Past Perfect.

1. Коли ви прийшли, я вже виконав своє домашнє завдання (to do one's homework). 2. До 7 години всі вже прибули на вокзал. 3. На той час, коли ви подзвонили, гості ще не зібралися (to gather). 4. Ви вивчали англійську перед тим, як прийшли на ці курси. 5. Скільки сторінок цієї книги вони перевели до кінця минулого тижня? 6. Ти закінчив свою роботу до цього часу вчора, чи не так? 7. Що ви вже підготували до того часу? 8. Хто вже здав іспити (to pass one's examination) до того моменту? 9. Дощ вже припинився (to stop), коли ми вийшли з дому. 10. Ви вчора ходили в театр, чи не так? Чому ж ви нас не запросили?

X. Open the brackets using the verbs in Past Indefinite or Past Perfect.

1. When I (to come) home, mother already (to cook) dinner. 2. When father (to return) from work, we already (to do) our homework. 3. When the teacher (to

enter) the classroom, the pupils already (to open) their books. 4. Kate (to give) me the book which she (to buy) the day before. 5. Nick (to show) the teacher the picture which he (to draw). 6. The boy (to give) the goats the grass which he (to bring) from the field. 7. Mother (to see) that Nick (not to wash) his hands. 8. The teacher (to understand) that Lena (not to do) her homework. 9. I (to know) that my friend (not yet to come). 10. Tom (to return) from the cinema at five o'clock.

XI. Open the brackets using the verbs in Past Indefinite, Past Continuous or Past Perfect.

I (to sit) in an armchair and (to think) of my coming trip across the North Sea when the door suddenly (to open) and an old friend of mine whom I (not to see) for a very long time (to enter) the room. 2. She (to come) to see us just at the time when we (to have) dinner. It (to be) the first time I (to see) her. 3. I (to see) him just as he (to leave) the hotel. 4. I (not to see) him before we (to meet) at the concert. 5. He (to leave) the house before I (to have) time to ask him anything. 6. He (to tell) me he (to learn) it from the newspaper. 7. He (to enter) the room, (to take) something from the desk and (to go) out. 8. There (to be) two men in the room. One of them (to write) something while the other (to read) a newspaper. 9. He (not to tell) me that he (to receive) a telegram from her. 10. I (to ask) him if he (to know) where she (to live). I (to say) I (not to know) her address.

XII. Open the brackets using the verbs in Present Perfect, Past Indefinite, Past Continuous or Past Perfect which all are translated into Russian in the Past.

1. I just (to see) Jack. 2. She (to wash) the dishes from five till six. 3. Look! She (to draw) a very nice picture. 4. At this time yesterday I (to talk) to my friend. 5. The TV program (to begin) before I (to come) home. 6. I (not to eat) ice-cream since summer. 7. 1. I understood that she (not to read) my letter. 8. She (to do) the rooms when I (to come) home. 9. It's all right: she (to find) the way out of the situation. 10. He (to come) home late yesterday. 11. She is very glad: she (to finish) her composition at last. 12. He (to translate) the whole text by eleven o'clock. 13. I never (be) to Rome. 14. Last year we (to work) very much.

XIII. Translate into English, using the verbs in one of the tenses: Present, Past, Future Indefinite; Present, Past Continuous; Present, Past Perfect.

1. Майк їсть морозиво кожен день. Подивіться, він їсть морозиво зараз. Коли я бачив його вранці, він їв морозиво теж. Він сказав, що вже з'їв одне морозиво на той час. Я думаю, що він захворіє, він їсть так багато морозива.
2. Вони гуляли по вулиці і розмовляли. Раптово Нік зупинився і сказав: «Що мені робити? Я втратив ключі від (to) дверей. Нам доведеться чекати маму на вулиці».
3. Коли я прийшов на станцію вчора, я з'ясував, що мій поїзд вже пішов.
4. Що він робив, коли ти його бачив вчора?
5. Я віддам тобі цю книгу дуже скоро. Я закінчую читати її.
6. Коли корабель перетинав океан, піднявся (to break out) величезний шторм.

The Future Perfect Tense (майбутній доконаний час)

Цей час вживається для вираження майбутньої дії, яка відбудеться до певного моменту в майбутньому.

He will have finished his work by 8 o'clock. Він закінчить роботу до 8 години.

By that time you will have forgotten all about it. До цього часу ви все забудете.

Exercises

I. Translate into English using Future Perfect:

1. Я зроблю моє домашнє завдання до семи годин завтра.
2. Скільки сторінок ти прочитаєш до п'ятої години?
3. Я прочитаю приблизно сто сторінок.
4. Ви зробите цю роботу до наступної неділі?
5. Я зроблю всю домашню роботу до того часу, як вона прийде і ми разом підемо на прогулянку.
6. Він закінчить роботу до сьомої години.
7. До 25 червня він закінчить школу.

The Perfect Continuous Tenses (Доконані тривалі часи)

To have + been + Participle II

To have been doing

Perfect Continuous Tenses вживаються для вираження дій, які почалися до певного моменту і, як правило, тривають в цей момент.

Так, Present Perfect Continuous висловлює дію, яка почалася до певного моменту в теперішньому часі і триває в той момент.

I have been waiting here for half an hour. - Я очікую тут протягом години.

I have not been waiting here for half an hour. - Я не очікую тут протягом години.

Have I been waiting here for half an hour? - Я очікую тут протягом години?

Past Perfect Continuous висловлює дію, яка почалася до певного моменту в минулому часі і триває в той момент.

I had been waiting here for half an hour before you came. - Я чекав тут протягом години, до того як ти прийшов.

I had not been waiting here for half an hour before you came. - Я не чекав тут протягом години, до того як ти прийшов.

Had I been waiting here for half an hour before you came? - Я чекав тут протягом години, до того як ти прийшов?

Future Perfect Continuous висловлює дію, яка почалася до певного моменту в майбутньому часі і триває в той момент. (Ця форма рідко вживається в рідній мові).

I will have been waiting here for half an hour by her arrival. - Я буду чекати тут протягом години до її прибуття.

I will not have been waiting here for half an hour by her arrival. - Я не буду чекати тут протягом години до її прибуття.

Will I have been waiting here for half an hour by her arrival? - Чи буду я чекати тут протягом години до її прибуття.

Exercises

I. Translate into English using Present, Past, Future Perfect Continuous:

1. Мій тато працює в університеті з 2000 року.
2. Мій тато працював в університеті до 2000 року.
3. Мій тато буде працювати в університеті до

2020 року. 4. Скільки днів ви вже читаете цю книгу? 5. Я вже два тижні жив у друзів, коли отримав цей лист. 6. Об 11 годині ми вже працювали протягом трьох годин. 7. Коли я прокинусь, мама вже буде готувати обід. 8. Ви ще будете працювати, до того як директор повернеться з відпустки. 9. Таксі вже десять хвилин чекає біля дверей. 10. - Що ви робитимуть завтра о десятій годині вечора? - Завтра о десятій годині я вже закінчу всі мої уроки, в десять я буду в ліжку.

Рекомендовані джерела

1. Newbrook J., Wilson J., Acklam R. New First Certificate Gold. Pearson Longman, 2008. 224p.
2. Pohl A. Professional English. Psychology. Penguin, 2009. 104p.
3. Mann M., Taylore-Knowles S. Destination B2. Grammar and vocabulary. Macmillan, 2014. 254p.
4. Kenny N., Luque-Mortimer L. First Certificate. Practice Tests Plus. Longman, 2008. 176p.
5. Murphy Raymond. English Grammar in Use. (Parts I, II). Cambridge University Press, 2013. 328c.
6. Stuart Redman. English Vocabulary in Use. Cambridge University Press, 2012. 269 p.
7. Richard Acklam, Araminta Crace. Going for Gold. Upper intermediate. Coursebook. Longman, 2013. 176p.
8. Ірхіна Ю. В. Formation of students' communicative abilities at English classes in higher schools. Conference Proceedings of the International Scientific Conference Economic and Social Focused Issues of Modern World (October 24-25, 2018, Bratislava, Slovak Republic). The School of Economics and Management in Public Administration in Bratislava, 2018. P. 249-254.